

Osemdesiata ôsma západná sála

DRUHÝ ZÁPIS Z DVADSIATEHO DŇA ŠIESTEHO Mesiaca v roku,
KEĎ ALBATROS ZAVÍTAL DO JUHOZÁPADNÝCH SÁL

Mesiac v Splne klesol na západ, Svetlo v Sále zoslablo a Súhvezdia v Oknách oproti Vstupným dverám sa jasnejšie rozžiarili. Zapísal som si, aké Súhvezdia a Hviezdy som videl. Za Úsvitu som na pár hodín zaspal a potom som sa vydal na spiatočnú cestu.

Ako som kráčal, premýšľal som nad Veľkým a tajným poznaním, o ktorom Druhý tvrdí, že nám poskytne zvláštne nové schopnosti. Uvedomil som si, že tomu už dlhšie neverím. Presnejšie povedané, už mi nezáležalo na tom, či Poznanie existuje, alebo nie. Už som viac nemienil strácať čas jeho hľadaním.

Toto uvedomenie si Bezvýznamnosti Poznania sa vo mne zrodilo v podobe Odhalenia. Mám na mysli, že som to vedel, skôr než som dokázal pochopiť, prečo to tak je a čo ma k tomu doviedlo. Keď som sa spätne snažil dopátrať, ako som k tomu dospel, v predstavách som sa neustále vracal k Stodevätidesiatej druhej západnej sále zaliatej Mesačným svitom, k jej Kráse, k jej hlbokému Pokoju, k pietnym výrazom v Tvárach jej Sôch, ktoré sa otáčali – alebo sa tak aspoň zdalo – k Mesiacu. Uvedomil som si, že hľadanie Poznania nás podnietilo, aby sme si mysleli, že Dom je akousi hádankou, ktorú treba rozlúštiť, akými textom, ktorý treba vysvetliť, a že ak niekedy objavíme Poznanie, potom Hodnota Domu vyprchá a jediné, čo ostane, bude holá krajina.

Spomienka na Stodevätidesiatu druhú sálu zaliatu Mesačným svitom mi pomohla pochopiť absurdnosť tejto myšlienky. Dom nikdy nestratí svoju hodnotu, pretože sám je hodnotou.

Z tejto úvahy vyplynula ďalšia. Uvedomil som si, že vždy vo mne rástol nepokoj, keď Druhý opisoval, akú moc nám Poznanie poskytne. Druhý napríklad hovorí, že bude schopný ovládať menej inteligentné mysle. Lenže nijaké menej inteligentné mysle neexistujú. Sme iba my dvaja a obaja oplývame chtivým a čulým intelektom. Ale aj keby sme na chvíľu pripustili, že existujú menej inteligentné mysle, prečo by som ich mal chcieť ovládať?

Ak by sme prestali pátrať po Poznaní, mohli by sme sa venovať iným oblastiam vedy. Mohli by sme sa zamerať na akýkoľvek smer, ku ktorému by nás dáta doviedli. Už len číra predstava, čo všetko by sme mohli robiť, ma naplňovala nadšením. Nevedel som sa dočkať, až sa vrátim k Druhému a podelím sa s ním o svoje úvahy.

Ako som zadumane prechádzal Sálami, začul som škrekot vtákov. Vtedy som si spomenul, že Osemdesiata ôsma sála bola plná strieborných čajok. Uvažoval som, či sa mám vybrať inou trasou. Akákoľvek odbočka by však predĺžila cestu o sedem alebo osem Sál (1,7 kilometra), preto som tento nápad zavrhol.

Keď som sa dostal do druhej polovice Sály, všimol som si, že na Dlažbe ležia neforemné biele zdrapy. Zodvihol som ich a zisťoval som, že sú to pokrčené kusy papiera, na ktorom bol nejaký text. Vyrovnal som ich a začal som ich skladať. Dva – nie, tri – sa k sebe presne hodili. Získal som malý útržok s rozstrapkanou stranou naboku. Vyzeral ako list vytrhnutý z notesa.

Pri pohľade na text som zneistel. Ak by sa mi aj podarilo zložiť všetky časti papiera, sotva by sa mi podarilo rozlúštiť celý obsah. Slová boli naškriabané a vyzerali ako spleť chalúh. Po niekoľkých minútach zízania na útržok som prečítal slovo „minotaurus“. O jeden alebo dva riadky vyššie som rozoznal

slovo „otrok“ a o jeden alebo dva riadky nižšie výraz „zabit ho“. Zvyšok sa nedal rozlúštiť. Zmienka o „minotaurovi“ však upútala moju pozornosť. V Prvom vestibule sa totiž nachádza osem obrovských Sôch minotaurov, ktoré sa navzájom líšia. Žeby osoba, ktorá napísala tieto riadky, navštívila moje Sály?

Uvažoval som, komu mohlo písmo patriť. Druhému určite nie, pretože nikdy nezašiel až do Osemdesiatej ôsmej západnej sály – to som vedel s istotou – a jeho rukopis bol úhladný a čitateľný. Muselo teda patriť jednému z Mŕtvych! Ale ktorému? Šupinatému človeku? Mužovi s plechovkou zo sušienok? Utajenej osobe? Pochopil som, že tento objav by mal obrovský historický význam.

Na Dlažbe som zahliadol ďalšie biele útržky. Rozhodol som sa, že ich pozbieram. Začal som v Juhozápadnom kúte a odtiaľ som pokračoval systematicky do ostatných častí Sály, až kým som nemal istotu, že mi neunikol jediný kúsok. Najprv mi strieborné čajky dávali škreklavo najavo, že nesúhlasia s mojou aktivitou, ale potom zistili, že nepredstavujem hrozbu pre ich vajíčka ani mláďatá a stratili o mňa záujem. Našiel som štyridsaťsedem útržkov. Klakol som si, aby som ich dal dokopy. Vtedy som zistil, že ešte veľa kúskov chýba.

Rozhliadol som sa po Sále. Hniezda strieborných čajok trónili na Ramenách Sôch a tlačili sa vedľa seba na Podstavcoch. Jedno hniezdo bolo zastrčené medzi Nohami Sochy Slona, ďalšie balansovalo na Korune Postaršieho kráľa. Z tohto hniezda vykúkalo niečo biele. Opatrne som sa priblížil a vyliezol som na vedľajšiu Sochu, aby som hniezdo preskúmal. Dve čajky rozhorčene zaškriekali a potom na mňa zaútočili krídlami a zobákmi. Ale moje odhodlanie nepoľavilo. Jednou rukou som sa vytiahol vyššie na Sochu a druhou rukou som vracal vtákom údery.

Hniezdo postavené zo suchých chalúh a rybích kostí vyzeralo spustnuto. Do jeho kostry bolo vpletených päť alebo šesť papierových útržkov. Zliezol som dolu a vrátil som sa do stredu Sály – čo najďalej od Stien, hniezd a útočiacich čajok.

Uvažoval som, čo mám urobiť. Pochopil som, že teraz sa mi zvyšné časti papiera nepodarí získať. Strieborné čajky nikdy nedovolia, aby som im rozobral hniezda, čo som, napokon, ani nechcel. Nie, musím počkať do neskorého Leta alebo skorej Jesene, keď čajky opustia svoje hniezda a mláďatá už budú vyrastené. Potom sa sem vrátim po chýbajúce kúsky.

Opatrne som vložil štyridsaťsedem útržkov do batoha a pokračoval som v ceste domov.

Druhý vysvetľuje, že o tom všetkom sme sa už rozprávali

ZÁPIS Z DVADSIATEHO DRUHÉHO DŇA ŠIESTEHO MESIACA
V ROKU, KEĎ ALBATROS ZAVÍTAL DO JUHOZÁPADNÝCH SÁL

Dnes ráno som vzal Hviezdnu mapu do Druhej juhozápadnej sály.

Našiel som tam Druhého, ako sa posediačky opiera o Prázdny podstavec. S prekríženými nohami a laktami položenými na Podstavci vyzeral uvoľnene. Mal na sebe bezchybný oblek tmavomodrej farby a žiarivo bielu košeľu. Priateľsky sa na mňa usmial. „Ako ti sedia topánky?“ zaujímal sa.

„Skvelo!“ odvetil som. „Sú úžasné! Ďakujem ti! No ešte väčšmi než topánky si vážim to, že si mi ich venoval na znak nášho priateľstva. Považujem za obrovské šťastie, že môžem mať takého priateľa, ako si ty!“

„Robím, čo môžem,“ povedal Druhý. „Tak hovor. Ako sa ti darilo, keď teraz máš nové topánky?“

„Navštívil som Stodevät'desiatu druhú západnú sálu!“

„V poriadku. A videl si hviezdy? Urobil si si poznámky?“

„Urobil,“ odvetil som, „no nepriniesol som ich so sebou, lebo si pamätám všetko, čo ti musím povedať.“

Potom som mu opísal, čo som videl v Stodevät'desiatej druhej západnej sále. „Najväčšiu pozornosť tam pútajú Sochy, teda okrem Jednokrídlových dvier a Žiadnych okien. V Mesačnom svite sa zvlášť vyníma jedna Socha – obraz Mladého muža. Poďľa mňa predstavuje...“

„Tým sa nezatažuj. Vieš, že sochy ma nezaujímajú. Povedz mi o hviezdach,“ prerušil ma Druhý. „Čo si videl?“

„Ukážem ti,“ otvoril som jednu zo svojich Hviezdných máp a položil som ju navrch Prázdneho podstavca. Druhý pristúpil ku mne. „Videl som Ružu, Dobrú matku a Stožiar. Keď začalo svať, pripojil sa k nim Obuvník a Železný had.“ (Tieto mená som dal Súhvezdiam Ja sám.)

Druhý si pozorne prezeral Mapu. Potom zodvihol svoje žiarivé zariadenie a urobil si pár poznámok.

„Videl si nejakú nezvyčajne jasnú hviezdu?“

„Áno, túto Hviezdu tu. Tvorí časť Dobrej matky, presnejšie vrch jej predĺzenej ruky. Patrí medzi najjasnejšie Hviezdy na Oblohe.“

„Výborne,“ potešil sa Druhý. „Najjasnejšia hviezda symbolizuje najväčšie poznanie. Kým ty si získaval všetky tieto informácie, ja som učinil jedno rozhodnutie. Rozhodol som sa, že pôjdem do tej miestnosti a rituál vykonám tam. Samozrejme, budem musieť vojsť oveľa hlbšie do labyrintu než v minulosti. Preto existuje riziko...“ na chvíľu sa odmlčal a zatváril sa odhodlane,

akoby chcel zdotlať nejakú prekážku, „... ale keď ho porovnam s možným prínosom, potom musím uznať, že potenciálny prínos je mimoriadny. Informácia, ktorú si mi priniesol, má neoceniteľnú hodnotu. Teraz od teba potrebujem, aby si išiel späť a zistil, aké súhvezdia sú viditeľné počas rôznych ročných období.“

Bol najvyšší čas, aby som Druhého oboznámil so svojim Odhalením.

„V tejto súvislosti,“ začal som, „by som rád niečo povedal aj Ja. Odhalilo sa predou mnou niečo, s čím sa ti musím zdôveriť. Niečo, čo má ďalekosiahly dosah na náš budúci výskum. Musíme ukončiť pátranie po Poznání! Keď sme začínali, verili sme, že ide o cennú snahu, ktorá si zaslúži našu pozornosť. No teraz vyšlo najavo, že sme sa mýlili. Mali by sme s tým okamžite prestať a vypracovať nový program vedeckého bádania!“

Druhý vôbec nepočúval. Písal ďalšie poznámky na svojom žiarivom zariadení. „Hm? Čože?“ zamrmal.

„Hovorím o našom pátraní po Poznání,“ zdôraznil som, „a o tom, ako mi Dom odhalil, že by sme od toho mali upustiť.“

Druhý prestal ťukať do klávesov. Chvíľu trvalo, kým pochopil, čo som mu práve povedal. Potom položil zariadenie dolu na Prázdny podstavec, rukami si zakryl tvár, zastonal a pretrel si oči. „Ach, bože! Nie znova to isté!“ zavola.

Odkryl si oči, otočil sa a zadíval sa do diaľky. „Nič nehovor,“ prikázal. „Potrebujem premýšľať.“

Nasledovalo dlhé ticho. Potom sa ozval, akoby dospel k nejakému rozhodnutiu. „Posaď sa,“ vyzval ma.

Sadli sme si na Dlažbu. Ja som sedel s prekříženými nohami a on sedel s ohnutými kolenami. Chrbtom sa opieral o Prázdny podstavec.

Tvárou mu preletel pochmúrny tieň. Zdalo sa, že sotva sa dokáže na mňa pozrieť. Podľa týchto náznakov som vytušil, že sa hnevá, ale premáha sa, aby to nedal najavo.

Odkiaľal si. „Dobre,“ povedal a snažil sa ovládať svoj hlas. „Existujú tri, áno, tri, dôvody, prečo by si nemal prestať hľadať poznanie. Všetky s tebou prejdem a na konci určite pochopíš, že mám pravdu. Chcem len, aby si ma pozorne počúval. Dokážeš to?“

„Samozrejme,“ prikývol som. „Povedz mi tie tri dôvody.“

„V poriadku. Prvým dôvodom je fakt, že poznanie nechcem získať pre seba, hoci sa na prvý pohľad môže zdať, že ma k tomu vedú sebecké pohnútky. V skutočnosti je to úplne inak. Hľadanie, na ktoré sme sa ty a ja podujali, predstavuje naozaj dôležitý projekt. Veľmi dôležitý. Jeden z najdôležitejších v ľudskej histórii. Poznanie, po ktorom pátrame, nie je ničím novým. Je staré, dokonca prastaré. Kedysi dávno ho ľudia vlastnili a využívali na veľké, podivuhodné veci. Potom ho prestali rešpektovať a opustili ho v záujme niečoho, čo nazývali progres. Teraz je na nás, aby sme ho získali späť. Nerobíme to pre seba, ale pre ľudstvo. Snažíme sa vrátiť ľudstvu niečo, čo vlastnou pochabosťou stratilo.“

„Aha,“ odvetil som. (Druhého vysvetlenie vnieslo do celej záležitosti nové svetlo.)

„Osobne,“ hovoril ďalej, „sa nazdávam, že naše pátranie je životne dôležité. Takže v ňom musím za každých okolností pokračovať. Inej možnosti niet. Ak sa rozhodneš, že skončíš s jeho hľadaním, potom sa skončí aj naša spolupráca. Zrušíme naše utorkové a piatkové stretnutia. Ved' načo by nám boli? Ja by som pokračoval vo svojich výskumoch, zatiaľ čo ty by si trávil čas niekde inde,“ nejasne gestikuloval, „a venoval sa svojim